

(המשך מעמוד 11)

ספר, מעצמת קולנוע בלתי-מוכרת לה צופה הישראלי, כבשה לה השנה מקום של כבוד על בדי הארץ. ארבעת הסרטים ה-ספרדיים שהוקרנו השנה — **איזבלה**, ה-הסרגיה של בתולה זקנה בעירה ספרדית; **מותו של רוכב אופניים**, סרט ביקורתי על החברה הספרדית הגבוהה (שניהם יצירות הבמאי חואן אנטוניו בארדס); **דרי די ואני**, ופדרה — היו יצירות אמ-נות מענינות. שלושת הראשונים נכללים גם ברשימת הסרטים הטובים של השנה. פה ושם נראו גם מוצרי מדינות אחרות. יוגוסלביה יוצגה עליידי סרט פציפיסטי מ-צ'וק, **עמק השלום**; יאפן בסרטים טו-בים כמו **שער הגיהנום** ו**רחוב ה-חרפה**; הולנד בסרט הפרובלמטי **רצח תי את אמו**; שוודיה ב**מוניקה** וב**שרב של קיץ**.

חזירתם של יצרני סרטים חדשים לשוק באה בעיקר מסיבה אחת: שתי מעצמות הבד, צרפת ואיטליה, התולדלו כמעט לגמרי. צרפת סיפקה השנה רק שלושה סרטים בעלי רמה: **ציד המכשפות**, מחאת מזע-זעת נגד אי-הסובלנות; **פורט דה ליל**, יצירה אמנותית של רנה קלייר; ו**לעולם לא מאחר מדי**, סרט שבתל-אביב ירו-תוך ימים מספר מבלי שירגישו בו.

איטליה, אשר סרטיה הניאוריאליסטיים נד-תקו עליידי מלודרמות סינמסקופיות סוח-טות-דמעות, הציעה גם היא לצופה בישראל מבחר דל מדי של סרטים טובים. היו אלה: **לילות לבנים**, סרטו של לוציאנו ויס-קונטי, לפי ספור של דוסטויבסקי; **איש המפילה** של פיטרו גרמי, שהיה כשלון מבחינת הקופה; ואת **לילות קביריה** של פדריקו פליני, אשר כמו לה סטרדה בשנה שחלפה תפס מקום בראש הסרטים הטובים של השנה.

★ ★ ★

רשמה היחידי שלא חלו בו שינויים קיצוניים בישראל, היה שטח הסרטים הבריטיים. הבריטים תפסו שוב מקום רא-שון בשטח הקומדיה, עם קומדיות מצוינות כמו **אישיותו של מוצר**, **שלושה בסירה אחת**; עם הסאטירה המצוינת לפי ספרו של ג'ורג' אורוול **חיות ה-חיות**; וכשהם זוקפים לזכותם גם את יצירתו החדשה של צ'ארלי צ'אפלין **מלך בניו-יורק**, סאטירה על דרך-החיים האמ-ריקאית. גם בשטח סרטי-המתח נטלו הברי-טים את הבכורה, סיפקו את שני סרטי-המתח של השנה: **עד התביעה** ו**מרוץ נגד הזמן**.

המהפכה הגדולה של השנה חלה בסרט ההוליוודי. אחר שנים של משברים, פחדים מפני משברים, התלבטויות וחיושיו דרך, חזר הסרט ההוליוודי וקנה לו מחדש את הקהל שנשטט ממנו. הוליווד לא היתה רק הספק הכמותי הגדול ביותר, אלא גם הספק האיכותי הטוב ביותר. בצד זרם סרטינופת שהלך ופחת, ידעה הוליווד ליצור סרטים שעוררו בעיות והתמודדו עמהן. אפיינו ל-סוג סרטים אלה היה **מסיבת הרוזקים** של אלברט מאן, לפי תסריט של פדי (מאר-טי) שייבסקי.

הוא היה סמל לאסכולה חדשה, אסכולה אוניברסלית לה השתייכו גם בארדס הספרדי ופליני האיטלקי, שניסתה להציג את ריקנות חיי האדם הקטן בעולם המודרני, את לבטיו ואת המניעים למעשיו המזוירים. זאת היתה אסכולה, שיחוד עם הצגת הבעיות ניסתה גם להראות את הדרך לשלחה ולשלימות הנפ-שית. סרטים אמריקאים אחרים במתכונת זו, שהוקרנו השנה: **לא פשוט להתחתן**, על בעיות החתונה; **בסחור התשוקות**, על בעית הסמים המשכרים; גם הוא **בענקים והרוח היא פראית**.

גם בשטחים אחרים לא קפאה הוליווד על שמריה, הוכיחה שגם במתכונת הישנות אפשר לייצר סרטים טובים. היו אלה מער-כונים מצוינים כמו **הדרקרב הגורלי**, **מושחת עדיין נפש**; סרטי מלחמה וה-סובב אותה כמו **ארם בקרב**, **האויב במצולות** ו**כפירי אריות**, הסרט ה-קופתי של השנה. אחרי שעורר את סערות הרוחות הגדולה ביותר שהקים סרט בארץ. הסרט הטוב ביותר של השנה היה סרט צנוע, שהמצלמות שהסריתוהו לא יצאו מ-תחום ארבעה קירות של חדר אחד. היה זה **מאזני צדק**, סרטימתח שתיאר בצורה הנפלאה ביותר את לבטיהם של 12 אנשים נרגזים, היושבים כשופטים מושבעים לחרוץ גורלו של נער הנאשם ברצח אביו.

★ ★ ★

תשי"ח לא הוקרנו על הבד הישראלי רק הצלחות. לא חסרו גם האכזבות וה-כשלונות הגדולים. הגירסה הצרפתית החדשה של **הגיבן מנוטרדאם**, שרצונה בתחי-

לת השנה, היתה סרטי-ראטה קרי; **טיל או-לנשפיגל**, סרטו העצמאי של ג'ראר פיליפ; אודות הגיבור הפלאמי האגדתי, הפך מיקי-מאז מצולם. **אשמת גברים**, האיטלקי, שתואר כיצירה ניאוריאליסטית חדשה, לא היה אלא קישט ממדרגה ראשונה. הוליווד נכשלה בעיקר בשטח אחד — ב-שטח שניסה להתמודד עם בעית ההפליה ה-גזעית. **דבר של ערך**, שרצה לספר על

אוררי הפכורן כסרון, בלי סכס

רומי שניידר הכל, בלי מזל

מאבק המאור-מאו בקניה, היה דבר חסר ערך; **אי בשמש**, עם הריי בלפונטה, על יחסי שחורים ולבנים באחד האיים הקארי-ביים, היה כשלון גורא. כשלון גדול עוד יד-תר ומפתיע היה כשלון סרטו של ריצ'ארד רייט **יליד הארץ**, בהשתתפות המחבר. הספר עליו בוסס הסרט הצליח בהוקעת ההפליה הגזעית; הסרט נכשל לא רק ב-הוקעה, אלא גם בעצם הוכחות להקרא סרט.

סרטים רעים אחרים היו גם הם פרי המ-צאה חדשה של הוליווד. היו אלה סרטים שניסו כביכול לתאר ולבקר את דרך-החיים האמריקאית, ריכזו לתוכם כמויות עצומות של שחיתות, יצרים מסולפים, אסונות מזע-זעים, עטפו אותם ברומנים מתקפים. התר-צאה — סרטינופת שמכחו בעיקר את קהל הטיפשעשרה. המוצר האפייני ביותר לסרטים מסוג זה היה **פייטון פליים**.

★ ★ ★

הסרטים הטובים של תשי"ח הגיעו למעמדם לרוב בשל עבודת הבמאי, בשל הבעיה שניצבה בהם, או כתוצאה מעבודת צוות כללית. מעטים היו הסרטים שהתבלטו בעיקר בזכות משחקם של גיבוריהם. בין הגברים נשאר מבצעו של השחקן האנגלי הזקן צ'רלס לוהטון, בעד התביעה, ללא מתחרה. בין הנשים בלטו ג'ולייטה מסינה בלילות קביריה, ג'ון חדרדד בשלוש פנים לחוה, אנה מניאני בהרוח היא פראית. עלתה על כולן השחקנית האמריקאית בטסי בו גילמה דמות בלתי-נשכחת של בתולה זקנה, שהבאה לה את תואר שחקנית השנה. בין שחקני-המשנה היה רק אנתוני פרינ-צייוזה (האיש המזוד, בסחור התשוקות, הרוח היא פראית) מתחרו של הכושי סיניו פואטייה (גם הוא בענקים, דבר של ערך, חבורת מלאכים), שהוכיח יכולת משחק נפ-לאה, הבטיח להפוך תוך זמן קצר לכוכב. ואילו בין שחקניות-המשנה בלטה מיליין דימונג'ו בציד המכשפות יותר מאשר קרוי-לין ג'ונס, האגזיסטנציאליסטית ממסיבת ה-רוקיס ומאשר פרנקה מרצ'י, היצאנית גדו-לת הגוף, חברתה של היצאנית הקטנה, ב-לילות קביריה.

המנוער העברי

עקרונות

הפעולה השמית

אומה חדשה * השתרשות במרחב * החטיבה האפראסית * משטר דימוקראטי חילוני * ריניטאנס תרבותי * זיסול הכלכלה הטפילית * הפעולה השמית

הגחיר 500 פרומה - להשיג בכל הקיסקים

„טופז“ תכשיטים

ת"א, רח' דיזנגוף 120

מאחל ללקוחותיו שנת אושר ועושר

החנויות המובחרות בתל-אביב

● החנות **בראון את בילר** מרחוב נחלת-בנימין 43, שולחת את ברכתיה לשנה החדשה לכל לקוחותיה. בחנות **בראון את בילר** מבחר עשיר ורבי-גונו של בדים מעולים ביותר מתוצרת הארץ ומתוצרת חוץ. ביקור בחנות בשנה החדשה משתלם ביותר.

● מיטב האיחולים לשנה החדשה מאחלת החנות האלגנטית ו**יקטור** מרחוב בן-יהודה 6 (ליד מוגרבי) ומזמינה את לקוחותיה לבקר בחנות. בה ימצאו מבחר עשיר של הלבשה לגברים לשנה החדשה: חולצות ספורט ואלגנטיות, מכנסי דקרן וקמגרן, עניבות וגרביים. דוגמאות יפות, איטלקיות, אורגינליות, של אפודות ומכנסיים לגברות. דברי קיץ בהודמנות.

● כרכות חמות ולבביות לשנה החדשה שולח **מנחם** מרחוב הרצל 82, המומחה למגיני רוח ולמשבים. כל בעלי הקטנועים, הספה ולמברטה, יוכלו מעתה להצטייד במגן הרוח הטוב ביותר ובמשבים ישר מן היצרן.

● את המתנה הניאותה ביותר לשנה החדשה תמצאו אצל **סמדר** מרחוב פרישמן 77, מול ככר מסריק, המציעה עדיים ותכשיטים ההולמים את לבושך במבחר עשיר ורבת-גונו. מיטב התמרוקים אפשר למצוא אצל **סמדר** המאחלת לכל לקוחותיה את מיטב האיחולים לשנה החדשה.

● הסלון לנעליים **עדין**, מרחוב אלנבי 92, שולח לכל לקוחותיו את מיטב האיחולים לשנה החדשה, ומזמין אותם לבקר בסלון, בו ימצאו את הדוגמות החדשות ביותר של נעליי תשי"ט. אצל **עדין**: שרות נאה ומחירים נוחים.